

Златко Ангелов пред „Новината“:

Да останеш в България също е избор

- Г-н Ангелов, във Ваши-те „Еротични спомени“ са разказани пет истории, свързани чрез любовта. Дълбоките конфликти в душата на героите в тях напомнят на тези, постигнати в книгите на Набоков и Мопсан. Идеята, с която написахте тази книга?

- Човек е отговорен пред любовта. В един момент от живота си се замислих върху това какво причиняваме на другите, когато правим секс, когато се влюбим и когато, най-сетне, ни обземе любовта. Нашият характер се проявява в начина, по който обичаме, и целият ни живот е белязан от нашите любовни истории. Любовта е егостично чувство, което малцина от нас успяват да превърнат в алтруизъм и така нанасяме най-тежките рани на онези, които най-много обичаме. Включително и на децата си, които ни свързват с любимия човек завинаги - дори и тогава, когато искаме да го забравим.

- Имате ли вече впечатления как се приема книгата от читатели?

- Това е много труден въпрос. Досега всички, които са ми казали, че са прочели историята, са ги харесали. Но това са хора, които ме познават. Нямам представа как вървят продажбите, но това е само косвен белег за интерес: може хората да купуват една книга, но после да я захвърлят, и обратно: може да не се купуват много бройки, но тези, които са купили, да са във възторг от прочетеното.

Трябва да минат години, за да се разбере дали книгата наистина резонира с онези, за които е написана.

- Майката на Джулия, персонаж в една от историите, е от Стара Загора. Има ли нещо, което Ви свързва с нашия град?

- Един от моите най-близки стари приятели е от Стара Загора.

- В повествованието има и смърт. Кога въпросът за вината и разкаянието изглежда по-лесно разрешим - когато убиецът е физически, или когато е морален?

- Зависи от виновния. Във всяко общество важи моралният закон „не убивай“. И за това има наказание, с което обществото си измива ръцете: дадено е възмездие, така да се каже.

ОСЪЗНАВАНЕТО И СЪОТВЕТНО НОСЕНЕТО НА ВИНАТА ОБАЧЕ Е ЛИЧЕН ПРОБЛЕМ

И никой няма рецепта за неговото разрешаване. Има морални убийци, които си се самонаказват със

смърт. Има физически убийци, които изпитват удоволствие да убиват. Най-трудният случай е вината на родителя спрямо децата му, когато няма престъпление, но въпреки това детето ти може да загине - буквално, или като изпадне в непоправимо нещо, от нещо, които си му причинил по невнимание, егоизъм или безотговорност.

- Светла - пак от книгата, иска „да се чути от България“. Кое превърна немалка част от младото поколение у нас в безхарактерни егоисти - това, че по-старото поколение участва в изграждането на социалистическото общество с пълното съзнание какво върши, или това, че същото поколение не поиска прошка от децата си, че ги направи „мъчител без вина“, а те се натикаха в безпросветността и чалгарията, кошту пречат на свободомислението?

- Задават най-мъчителния въпрос: вината на родителското поколение за това какви са днешните деца. Децата ни не са мъчителни, категорично не! Ние сме мъчителите и нашето поколение трябва да поиска прошка от децата си, че им остави такова разядено, хаотично общество. Лично аз поисках прошка от децата си за всичко, което им причиних. И те ми простиха. Въпросът е аз дали мога да си простя. Но аз нося вина не само в семеен план. И вината ми е не в това, че участвах в соца, а че капитулирах пред комунистическата власт, която го създаде. Нашето поколение няма морално право да съди децата си:

НАШЕТО ПОКОЛЕНИЕ ТРЯБВА ДА СЕ ОТТЕГЛИ

и да остави на родените през този век да направят от България онова, което могат. Вместо това, родителите, които преживяха като тийнейджъри събитията от 90-те години, се опитват да натрапят на децата си собствения си манталитет на отрицание, негативност, nihilизъм, песимизъм и най-ужасното -

Златко Ангелов е роден през 1946 г. във Варна. Завършва медицина и става магистър по медицинска социология. Започва работа като преподавател, по-късно е участъков лекар. Установява се в София и работи като репортер в „Здравен фронт“, кореспондент е на „Financial Times“, „Eastern European Reporter“ и на „European“ - един от проектите на Максвел, преустановил съществуването си след смъртта на своя създател. Има шест деца, които живеят в различни страни на три континента. През 1992 г. самият той се озовава легално в Канада. Първоначално е продавач на книги, а по-късно започва работа в една от най-престижните рекламни агенции в Монреал. Там е copy writer, пише текстове на медицински реклами. На съпругата му, която работи като професор в Университета, ѝ предлагат място в Айова. И семейството заминава за САЩ през юли 1999-а. През месец май 2002 г. в САЩ излиза написаната на английски мемоарна книга „Комунизмът и угрижеността на един по неволя виновник“, която е преведена и на български. На 21 март в София се състои премиерата на най-новата му книга - „Еротични спомени“ (изд. „Сиела“).

Златко Ангелов даде специално интервю за читателите на „Новината“.

бягството от отговорност. Някой все трябва да е виновен за състоянието на нещата. Младите хора, които не искат да се учат и се увличат по „чалгарията“, не могат да бъдат виновни, понеже са нямали никога пример от родителите си, който да ги направи свободни.

- В какво се състои подгостта на социалната система у нас? Това, че хората напускат родината си ли е най-голямата чистка за България?

- Мисля, че това не е чистка, а замърсяване. Способните хора напускат и това увеличава процента на неспособните. Думата подгоста ме смущава, защото тя означава, че някой по конспирация ни причинява зло - и няма да я коментирам. По-скоро бих Ви помолил да се замислите каква е социалната система в България? На мен лично ми е трудно да отговоря. Светът е отворен и хората напускат, защото е в

природата на човека да търси най-добрия начин не просто да оцелее, а да надвие живота, по прочутия израз на Фокнър. И пак

НЕЩАТА ОПИРАТ ДО ЛИЧНАТА ОТГОВОРНОСТ

Аз не мога да съдя никого за това, което върши или мисли, освен себе си. Но аз съм свободен да избирам. Да останеш в България също е избор. Въпросът е дали този избор те кара да се чувстваш жертва, или отговорен гражданин, от когото зависи съдбата на общността. А общността няма защо да бъде непременно цялата държава. Достатъчно е да си отговорен за съдбата на блока, в който живееш, или на общината, или на професионалния екип, в който работиш.

- Каква, според Вас, трябва да е колективната цел, чрез която талантливите и умните

хора в България могат да се обединят за спиране на насилственото бягство от родината група и от „пълната връв“?

- Това трябва те сами да определят. Аз мога единствено да разкажа за онова, което съм научил от своя живот, да го разкажа с отговорност и съзнание, че в него има поуки за всички.

В очите на много хора аз съм дезертирал и те не ми дават право да бъда съучастник в намирането на българската кауза. Но знаете ли защо в Америка никой не се пита каква е американската кауза? Отговорът е: не защото тя е ясно формулирана в нейната Конституция, а защото това е идея, която очаква, дори изисква, всички, независимо откъде са дошли, да допринасят за нейното все по-добро осъществяване.

- В „Импровизации върху тема от Мураками“ на една от героините в един момент ѝ хрум-

ва: „онова, от което имам най-голяма нужда сега, е време“. Кога, според Вас, човек има нужда да влезе „в преговори“ с времето?

- Когато човек осъзнае колко му е необходимо времето, е вече твърде късно. Героинята ми умира от рак и изведнъж времето ѝ се е скъсило до представими размери: месеци, седмици, дни. В нашето семейство се пазеше едно писмо,

ПИСАНО САМОРЪЧНО ОТ ВИКТОР ЮГО ДО МОЯ ПРАПРАДЯДО

французин от Гернсей, мястото на неговото заточение. Бях още малък, когато ме поразих фразата на писателя „годините се скъсяват пред мен“. Но не направих нищо да ги запълня с „полезно“ време, докато бях млад. Пилеех си времето. Сега и аз, като Юго, виждам как годините се скъсяват пред мен. Дали сега употребявам времето си добре, ще покаже съдбата на книгите ми.

- По-непрегсказуем ли е днес човекът? Знае ли цената, която плаща заради жизнения си опит?

- Човекът, според мен, не е бил никога непредсказуем. И това го прави толкова интересен и загадъчен. Работата на добрия писател е да измисля такива истории, които показват човешкото състояние като нещо, което самият човек не познава добре и затова го постигат трагедии и нещастия, въпреки че стремежът му е да постигне благополучие и щастие. Днес развитието на комуникационните технологии ни създават илюзията, че сме много по-разкрити и оттам, по-лесно разгадаеми от другите. Но това е само на повърхността.

Демоните или пълната скука, които се крият под тази повърхност, и днес продължават да ни изнедават, когато установим отношение с някой човек. За мен е важно да имам отношение с хората, да съм свързан, да разбирам техните чувства и вълнения, да се уча от мечтите и грешките им. И се радвам, когато попадна на хора, които мечтаят, въпреки знанието, което са натрупали.

Светът наглед се определя от циниците, но той всъщност принадлежи на мечтателите.

- Пишете ли нова книга?

- Да. Имах неблагоприятното да се заема с писането на роман. А веднъж заел се, трябва да го свърша. Това в момента е моята най-голяма отговорност.

Интервю на Димка Кабаиванова